

Munntørrhet og andre plager i munn og svelg

Plager i munn og svelg

Symptomer:

- ubehag/smerter i munnhulen,
- smaksforstyrrelser,
- dårlig ånde (halitosis),
- tale- og svelgvansker (dysfagi)
- ulike infeksjoner
- tørre lepper

Plager i munn og svelg

Behandling med ugunstig innvirkning på munnhelsen:

- Strålebehandling mot hode og hals
- Kjemoterapi
- Legemidler med antikolinerg og/eller sympatomimetisk virkning og bivirkninger (Scopoderm, Atrovent, Spiriva, Buscopan)
- Opioider
- Glukokortikoider (Prednisolon, Dexametason)
- Bisfosfonater (alendronat, Fosamax, Zometa).

Behandling av xerostomi og hyposalivasjon

- Fluor
- Tyggegummi
- Sugetabletter
- Spyttstatningsmidler
- Slimløsende midler
- Riktig tannbørste
- Riktig tannkrem
- Riktig kostråd

Infeksjoner i munnhulen/behandling

Soppinfeksjoner:

Triazolderivater – Flukonazol kaps. 50 – 100 mg x 1 (evidensnivå A)

Imidazolderivater – Ketokonazol tbl. 200 mg x 1, obs levertoksisitet (evidensnivå A)

Mikonazol krem og klotrimazol krem til lokalt bruk (cheilitt eller protesestomatitt)

Antibiotika – Amfotericin B sugetabletter, 10 mg x 4 (evidensnivå C) (uegnet ved munntørrhet)

Smertelindring

Behandling av smerter i munnhulen:

Skylling av munnen med en blanding av lidokain viskøs og paracetamol mikstur blandet i kremfløte.

Triamcinolon munnsalve ved smertefulle after ("munnskåld")

Vurder NSAID som systemisk behandling, f eks ibuprofen eller diklofenac ved smertetilstander grunnet inflammasjon i mukosa.

Lokal morfinbehandling (morfin mikstur 2 mg/ml, 15 ml holdes i munnen 3 min og spyttes ut, kan gjentas inntil x 6, ev. oftere) .

Ofte behøves parenteral tilførsel av opioider .

Ikke medikamentell lindring av munntørrhet

- Isvann
- Isbiter med sitron
- Isbiter med ananas juis
- Frost vannmelon, ananas i biter
- Akupunktur
- Luftsfukter

Munntørrhet – terminal pleie

God munnhygiene minst x 2 per døgn

Fukte munnslimhinner minst x 1 per time (isvann – ny hver gang, saliva zendium gel, glycerol pinner)

Leppepomade eller hvit vaselin

Utstyr og medisiner

